

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27.09.1990, sp. zn. 4 Tz 33/90, ECLI:CZ:NS:1990:4.TZ.33.1990.1

Číslo: 50/1991

Právní věta: Účinek, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen, může nastat jen ohledně celého odsouzení. To platí i tehdy, jestliže některý z více trestů byl prominut podle článku I amnestie prezidenta republiky z 1. ledna 1990, který stanoví, že se vyjmenované tresty promíjejí s tím, že se na pachatele hledí dnem rozhodnutí o amnestii, jako by nebyl odsouzen.

Soud: Nejvyšší soud ČR

Datum rozhodnutí: 27.09.1990

Spisová značka: 4 Tz 33/90

Číslo rozhodnutí: 50

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Amnestie

Předpisy: 1/1990/1 Sb. čl. I

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 50

Účinek, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen, může nastat jen ohledně celého odsouzení. To platí i tehdy, jestliže některý z více trestů byl prominut podle článku I amnestie prezidenta republiky z 1. ledna 1990, který stanoví, že se vyjmenované tresty promíjejí s tím, že se na pachatele hledí dnem rozhodnutí o amnestii, jako by nebyl odsouzen.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČR z 27. září 1990 sp. zn. [4 Tz 33/90](#))

V stížnosti pro porušení zákona, kterou podal ministr spravedlnosti ČR, Nejvyšší soud ČR zrušil usnesení okresního soudu v Lounech 2. března 1990 sp. zn. 4 T 74/89 v části, v níž bylo vysloveno, že se na obviněného R. M. dnem 1. ledna 1990 hledí, jako by nebyl odsouzen.

Z odůvodnění:

Okresní soud v Lounech rozhodl dne 2. března 1990 v neveřejném zasedání podle § 368 tr. ř. tak, že obviněný R. M. odsouzený rozsudkem okresního soudu v Lounech ze dne 25. května 1989 sp. zn. 4 T 74/89 k trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu dvou roků, je účasten amnestie prezidenta republiky ze dne 1. ledna 1990. Podle článku I písm.

b) rozhodnutí prezidenta republiky o této amnestii mu prominul uložený trest odnětí svobody s účinkem, že se na obviněného dnem 1. ledna 1990 hledí, jako by nebyl odsouzen. Toto usnesení okresního soudu v Lounech nabylo právní moci dnem 28. března 1990.

Proti uvedenému usnesení podal ministr spravedlnosti České republiky stížnost pro porušení zákona v neprospěch obviněného.

Uvedl v ní, že okresní soud přehlédl, že obviněnému byl vedle trestu odnětí svobody uložen též peněžitý trest. Vzhledem k dikci čl. I písm. d) rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii z 1. ledna 1990 nemohl však být posledně uvedený trest na základě rozhodnutí prezidenta republiky o této amnestii prominut. Proto také nebylo možno rozhodnout, že se na obviněného nadále hledí, jako by nebyl odsouzen, což je zřejmé i z výkladu ustanovení § 70 odst. 2 tr. zák.

Z těchto důvodů ministr spravedlnosti České republiky navrhl, aby Nejvyšší soud České republiky podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že usnesením okresního soudu v Lounech ze dne 2. března 1990 sp. zn. 4 T 74/89 byl porušen zákon v ustanovení čl. I písm. b) rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii z 1. ledna 1990 ve vztahu k ustanovení § 70 odst. 2 tr. zák. ve prospěch obviněného, a aby podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadené usnesení částečně zrušil ve výroku o účincích zahlazení amnestovaného trestu.

Nejvyšší soud České republiky přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. na podkladě stížnosti pro porušení zákona správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Podle článku I rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii z 1. ledna 1990 se promíjejí nevykonané tresty

- a) odnětí svobody nebo jejich zbytky samostatně uložené za přečiny,
- b) odnětí svobody podmíněně odložené,
- c) nápravného opatření nebo jejich zbytky,
- d) peněžitě nebo jejich zbytky, pokud nebyly uloženy vedle trestu odnětí svobody,

které byly nebo budou pravomocně uloženy za přečiny nebo trestné činy spáchané přede dnem tohoto rozhodnutí s tím, že se na pachatele hledí dnem tohoto rozhodnutí, jako by nebyl odsouzen.

Okresní soud v Lounech tato ustanovení důsledně nerespektoval. Správně rozhodl tak, že v rámci napadeného usnesení neprominul obviněnému R. M. též peněžitý trest ve výši 2000,- Kčs, který mu byl uložen rozsudkem okresního soudu v Lounech z 25. května 1989 sp. zn. 4 T 74/89 vedle shora uvedeného podmíněného trestu odnětí svobody. V tomto ohledu se řídil ustanovením čl. I písm. d) rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii z 1. ledna 1990. Naproti tomu však pochybil, pokud vyslovil, že se na obviněného hledí, jako by nebyl odsouzen. Zmíněná vada vyplývá z nesprávného výkladu článku I písm. b) a d) rozhodnutí prezidenta republiky o této amnestii ve vztahu k dovětku tohoto ustanovení. Závěrečná část dovětku, v níž je vyslovena tzv. fikce neodsouzení obviněného, se totiž vztahuje vždy na celé odsouzení, jež je v konkrétním případě předmětem aplikace amnestie prezidenta republiky, nikoli jen na jeho část. Vyžaduje se tedy, aby uvedený účinek vznikl ohledně všech trestů uložených příslušným rozhodnutím.

Tak tomu ovšem v posuzované trestní věci není. Na uložený peněžitý trest v částce 2000,- Kčs, který dosud obviněným nebyl vykonán, se rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii z 1. ledna 1990 nevztahovalo. Tento trest zůstal napadeným usnesením nedotčen a právě se zřetelem k této

skutečnosti nemůže platit fikce, že se na obviněného dnem 1. ledna 1990 hledí, jako by nebyl odsouzen. Opodstatněnost tohoto závěru vyplývá z ustanovení § 70 odst. 2 tr. zák., podle něhož byli pachateli uloženo více trestů vedle sebe, nelze odsouzení zhladit, dokud neuplyne doba pro zhlazení toho trestu, k jehož zhlazení tento zákon stanoví dobu nejdelší.